

ENGLISH SPEAKING NATION: SECONDARY TEACHER TRAINING (ESN:STT) DASTURINING O'ZBEKISTON TA'LIM TIZIMIDAGI AHAMIYATI VA NATIJALARI

Salixov Saidamir Alisher o'g'li

O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasi
huzuridagi Biznes va tadbirkorlik oliy maktabi dotsenti, PhD
saidamir.solihov@mail.ru
+998 90 326 1696

Tojidinova Gulmira Muxtorjonovna

O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasi
huzuridagi Biznes va tadbirkorlik oliy maktabi tinglovchisi
+998 91 177 06 67

<https://doi.org/10.5281/zenodo.18383622>

Annotatsiya

Mazkur maqolada English Speaking Nation: Secondary Teacher Training (ESN:STT) dasturining O'zbekiston ta'lim tizimidagi o'rni, maqsad va vazifalari, amalga oshirish mexanizmlari hamda erishilgan natijalari tahlil qilinadi. Uch bosqichli kaskad modeli asosida tashkil etilgan ushbu dastur ingliz tili o'qituvchilarining til kompetensiyalari, pedagogik mahorati va kasbiy hamkorligini rivojlantirishga xizmat qildi. Tadqiqot natijalari ESN:STT dasturi barqaror Teacher-to-Teacher modeli orqali mamlakatda zamonaviy TESOL metodologiyasiga asoslangan milliy trenerlar tizimini shakllantirishga muhim hissa qo'shganini ko'rsatadi.

Kalit so'zlar: ESN:STT, TESOL, o'qituvchilar malakasini oshirish, kaskad model, Community of Practice.

Аннотация

В статье анализируется программа English Speaking Nation: Secondary Teacher Training (ESN:STT), реализованная в системе образования Узбекистана. Особое внимание уделено целям, этапам реализации и результатам программы, основанной на трёхуровневой каскадной модели подготовки учителей. Полученные результаты свидетельствуют о формировании устойчивой системы национальных тренеров и профессиональных сообществ учителей английского языка на основе современных методик TESOL.

Ключевые слова: ESN:STT, TESOL, повышение квалификации учителей, каскадная модель, профессиональное сообщество.

Annotation

This article analyzes the English Speaking Nation: Secondary Teacher Training (ESN:STT) program implemented in Uzbekistan. The study focuses on

the program's objectives, implementation stages, and outcomes based on a three-level cascade training model. The findings demonstrate that ESN:STT significantly contributed to building a sustainable national system of English language teacher trainers and professional learning communities grounded in modern TESOL methodologies.

Keywords: ESN:STT, TESOL, teacher professional development, cascade model, community of practice.

So'nggi yillarda O'zbekiston ta'lim tizimida ingliz tilini o'qitish sifatini oshirish davlat siyosatining ustuvor yo'nalishlaridan biriga aylandi. Global integratsiya, akademik mobillik va mehnat bozorida raqobatbardoshlikni ta'minlash jarayonida ingliz tili muhim kommunikativ vosita sifatida e'tirof etilmoqda. Shu nuqtayi nazardan, o'rta maktab ingliz tili o'qituvchilarining kasbiy salohiyatini oshirishga qaratilgan tizimli dasturlarga ehtiyoj ortib bormoqda.

Mazkur ehtiyojga javoban amalga oshirilgan English Speaking Nation: Secondary Teacher Training (ESN:STT) dasturi O'zbekistonda ingliz tili ta'limini mustahkamlashga qaratilgan strategik tashabbuslardan biri hisoblanadi.

Asosiy qism

ESN:STT dasturining asosiy maqsadi o'rta maktab ingliz tili o'qituvchilarining:

- ingliz tilida erkin muloqot qilish;
- Teaching English Through English (TETE) yondashuvini amaliyotga joriy etish;
- zamonaviy TESOL metodologiyalarini qo'llash;
- kasbiy hamjamiyatlarda faol ishtirok etish ko'nikmalarini rivojlantirishdan iborat bo'ldi.

ESN:STT dasturi uch bosqichli kaskad modeli asosida amalga oshirildi:

Birinchi bosqichda TESOL International Association va AQSH oliy ta'lim muassasalari bilan hamkorlikda Core Trainerlar tayyorlandi. Ushbu bosqichda yuzlab o'qituvchilar xalqaro standartlarga mos sertifikatlarni qo'lga kiritdi.

Ikkinchi bosqichda Core Trainerlar tomonidan Regional Peer Mentorlar (RPM) tayyorlanib, ular hududiy darajada trenerlik faoliyatini olib bordi.

Uchinchi bosqichda RPMlar orqali minglab ingliz tili o'qituvchilari Community of Practice asosida malaka oshirdi.

ESN Silk Road konferensiyalari doirasida o'tkazilgan mintaqaviy va respublika miqyosidagi tadbirlar o'qituvchilarning tajriba almashuvi, pedagogik innovatsiyalarni targ'ib etish va milliy kasbiy tarmoqni kengaytirishda muhim rol o'ynadi.

Dastur yakunida:

- milliy trenerlar korpusi shakllandi;
- ingliz tilini ingliz tilida o'qitish amaliyoti kengaydi;
- o'qituvchilar o'rtasida mentorlik va yetakchilik madaniyati rivojlandi;
- ta'lim tizimida barqaror Community of Practice modeli yaratildi.

Xulosa

Xulosa qilib aytganda, ESN:STT dasturi O'zbekiston ta'lim tizimida ingliz tilini o'qitish sifatini oshirishga qaratilgan samarali va barqaror professional rivojlanish modelini yaratdi. Dastur nafaqat minglab o'qituvchilarning kasbiy kompetensiyalarini rivojlantirdi, balki mamlakat miqyosida o'zaro hamkorlikka asoslangan kuchli kasbiy hamjamiyatni shakllantirishga xizmat qildi.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2021-yil 19-maydagi PQ-5117-son qarori — Chet tillarini o'rganish tizimini yanada takomillashtirish chora-tadbirlari to'g'risida.
2. O'zbekiston Respublikasi "Ta'lim to'g'risida"gi Qonuni, 2020-yil.
3. ISO 30401:2018 — Knowledge Management Systems — Requirements.
4. Richards J.C., Rodgers T.S. Approaches and Methods in Language Teaching. — Cambridge University Press, 2021.
5. TESOL International Association. 6 Principles for Exemplary Teaching of English Learners, 2020.
6. Darling-Hammond L. Teacher Professional Learning. — OECD Publishing, 2020.
7. Wenger E. Communities of Practice. — Cambridge University Press, 2021.

